

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ В.Л. Шаран
Підпис

_____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Проблемні питання лексикології польської мови

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта (Мова і література (польська))

Освітні програми: Середня освіта (Мова і література (польська), українська мова і література), Середня освіта (Мова і література (польська))

Статус дисципліни: вибіркова

Факультет: філологічний

Кафедра: світової літератури та славістики

Мова навчання: польська

Дані про вивчення дисципліни:

Форма навчання	Курс	Семестр	Кредити ЄКТС	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин					Курсова робота	Вид семестрового контролю		
					Аудиторні заняття						Самостійна робота	Залік	Екзамен
					Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна	I	II	4/120	44	30	–	14	–	76	–	+	–	
Заочна	I	II	4/120	16	10	-	6	-	104	-	+	-	

Робоча програма складена на основі освітніх програм та навчальних планів підготовки магістрів (90/120 кредитів ЄКТС)

Розробники:

_____ Г.О. Іваночко, кандидат філологічних наук, доцент
Підпис Ініціали та прізвище викладача, науковий ступінь та вчене звання

_____ М.З. Зелінська, кандидат філологічних наук
Підпис Ініціали та прізвище викладача, науковий ступінь та вчене звання

Погоджено керівником групи забезпечення спеціальності:

_____ Л.С. Кравченко, доктор філологічних наук, професор
Підпис Ініціали та прізвище викладача, науковий ступінь та вчене звання

Схвалено на засіданні кафедри світової літератури та славістики

Протокол № _____ від _____ 2020 р.

Завідувач кафедри _____ Л.С. Кравченко
Підпис Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні науково-методичної ради філологічного факультету

Протокол № _____ від _____ 2020 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету

Протокол № _____ від _____ 2020 р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основна мета курсу:

ознайомлення студентів з основними поняттями і категоріями лексикології як наукової дисципліни, а також характеристика лексико-семантичної системи, тобто виявлення принципів та закономірностей внутрішньої організації лексичних одиниць мови та аналіз їх зв'язків; аналіз лексико-семантичних полів польської та української мов, запозичень з огляду на різні критерії; визначення типів фразеологізмів; вміння користуватися різними видами словників. Ця навчальна дисципліна сприяє створенню органічної системи комунікативних навичок та вмінь, що забезпечує ситуативну адекватність мовленнєвої поведінки.

Завдання: подати відомості про лінгвістичні школи, методика дослідження та найважливіші досягнення мовознавчої полоністики у сфері лексикології; висвітлити основні проблеми лексикології: аспекти значення слова, основні концепції значення лексичної одиниці, типи значень слів, традиційні та нові типи словникових дефініцій лексем, типи полісемії, концепції омонімії та типи омонімів, концепції синонімії та антонімії, типи антонімів і синонімів, поділ лексики польської мови з точки зору активного і пасивного стану, типи запозичень, типи архаїзмів та неологізмів, диференціацію лексики з точки зору її приналежності до територіальних та соціальних варіантів польської мови.

Загальні компетентності:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
3. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності:

1. Володіння контекстуальними та спеціальними знаннями з інших гуманітарних дисциплін, суміжних із філологічними, вміння застосовувати їх у процесі фахової діяльності вчителя-філолога.
2. Здатність володіти іноземною мовою в галузі професійної діяльності.
3. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
4. Здатність до інтерпретування мовно-культурних та літературно-мистецьких явищ, процесів, напрямів, тенденцій, архетипів і стереотипів, закономірностей та специфіки окремих історичних епох, національних культур, мовно-культурних регіонів
5. Уміння використовувати можливості сучасних інформаційних технологій, мережевих програмних систем та інтернет-ресурсів для вирішення теоретичних і практичних завдань у галузі лінгвістики та літературознавства.
6. Здатність здійснювати наукові дослідження, володіти сучасною методологією, принципами та методами наукових досліджень

Програмні результати навчання:

1. Володіти сучасними принципами й методами лінгвістичного та літературознавчого аналізу, систематизації та інтерпретації існуючих джерел дослідження обраної наукової проблеми, уміти виявляти закономірності та зв'язки між ними; здатність проектувати та здійснювати емпіричні й експериментальні дослідження; уміння проявляти творчі та інноваційні здібності під час наукового дослідження.
2. Володіти філософськими принципами трактування мовних і літературних явищ, напрямів, закономірностей, історично-культурних традицій та індивідуальних особливостей і новаторств у літературній творчості.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Проблемні питання лексикології польської мови» викладається на базі дисциплін: «Практичний курс польської мови», «Сучасна польська мова (лексикографія, лексикологія, фразеологія)», «Методика навчання польської мови» (розділ лексикологія, лексикографія, фразеологія), «Лінгвістична інтерпретація художнього тексту», «Загальне мовознавство», «актуальні питання історії польської мови».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Набуті студентами знання та уміння з навчальної дисципліни «Проблемні питання лексикології польської мови» є базою для формування їхніх мовних навичок, розуміння лексичних явищ, а також якісного виконання студентами кваліфікаційних робіт з обраної спеціальності. У результаті вивчення цієї дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

Знання: природу семантичних зв'язків синонімії та антонімії; поділ лексики польської мови з точки зору активного і пасивного стану; типи архаїзмів та неологізмів; типи запозичень у польській мові; принципи поділу лексики за територіальним та соціальним критерієм; методи аналізу значення; аспекти значення слова; основні концепції значення слова; діахронічні типи значеннєвих змін; традиційні та нові типи словникових дефініцій лексем; типи полісемії; концепції омонімії та типи омонімів; основні поняття фразеології та класифікації фразеологічних одиниць; типи словників.

Уміння: розрізняти синтагматичні та парадигматичні зв'язки слів; розрізняти одно- та багатозначні слова, багатозначні слова та омоніми; добирати до запропонованих слів синоніми та антоніми; розрізняти архаїзми, застарілі слова, неологізми; визначати їхні типи; аналізувати запозичення в складі польської мови з огляду на різні критерії; аналізувати лексику польських соціолектів, діалектів та регіолектів; правильно вживати польські фразеологізми; користуватися різними видами словників, придатних до вивчення лексичного складу польської мови.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: стобальною, національною та ЄКТС.

А (90 – 100) – *(відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)*: отримує здобувач вищої освіти другого ступеня, який демонструє відмінне знання лексикології польської мови як самостійної наукової дисципліни, методів її дослідження; висвітлює місце і зв'язок лексикології польської мови як науки в комплексі наук, з яких складається мовознавство; розрізняє синтагматичні та парадигматичні зв'язки слів; розрізняє одно- та багатозначні слова, багатозначні слова та омоніми; добирає до запропонованих слів синоніми та антоніми; розрізняє архаїзми, застарілі слова, неологізми; визначає їхні типи; аналізує запозичення в складі польської мови з огляду на різні критерії; аналізує лексику територіальних варіантів польської мови; користується різними видами словників, придатних до вивчення лексичного складу польської мови.

В (82 – 89) – *(вище середнього рівня з кількома помилками)*: завдання у цілому виконує в повному обсязі, проте наявні певні недоліки у виконанні роботи – ознаки неповноти розуміння й знання необхідного матеріалу. Здобувач вищої освіти другого ступеня демонструє добре знання теоретичних проблем лексикології польської мови як самостійної наукової дисципліни, методів її дослідження; висвітлює місце і зв'язок лексикології польської мови як науки в комплексі наук, з яких складається мовознавство; розрізняє синтагматичні та парадигматичні зв'язки слів; розрізняє одно- та багатозначні слова, багатозначні слова та омоніми; добирає до запропонованих слів синоніми та антоніми;

розрізняє архаїзми, застарілі слова, неологізми; визначає їхні типи; аналізує запозичення в складі польської мови з огляду на різні критерії; аналізує лексику територіальних варіантів польської мови.

С (75 – 81) – *(в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)*: отримує здобувач, який демонструє здебільшого достатні знання теоретичних проблем лексикології польської мови як самостійної наукової дисципліни, методів її дослідження; висвітлює місце і зв'язок лексикології польської мови як науки в комплексі наук, з яких складається мовознавство; розрізняє синтагматичні та парадигматичні зв'язки слів; розрізняє одно- та багатозначні слова, багатозначні слова та омоніми; добирає до запропонованих слів синоніми та антоніми; розрізняє архаїзми, застарілі слова, неологізми; визначає їхні типи; аналізує запозичення в складі польської мови з огляду на різні критерії.

Д (67 – 74) – *(непогано, але зі значною кількістю недоліків)*: отримує здобувач, який виявив недостатньо міцні знання з питань лексикології польської мови як самостійної наукової дисципліни, методів її дослідження; висвітлює місце і зв'язок лексикології польської мови як науки в комплексі наук, з яких складається мовознавство; більш-менш розрізняє синтагматичні та парадигматичні зв'язки слів; розрізняє одно- та багатозначні слова, багатозначні слова та омоніми; добирає до запропонованих слів синоніми та антоніми; розрізняє архаїзми, застарілі слова, неологізми; визначає їхні типи.

Е (60 – 66) – *(виконання відповідає мінімальним критеріям)*: отримує здобувач, який загалом виявив посередні знання навчального матеріалу, майже не спирається на основні та додаткові рекомендовані джерела літератури, слабо володіє питаннями лексикології польської мови, методів її дослідження; недостатньо висвітлює місце і зв'язок лексикології польської мови як науки в комплексі наук, з яких складається мовознавство; не чітко розрізняє синтагматичні та парадигматичні зв'язки слів; сплутує одно- та багатозначні слова, багатозначні слова та омоніми; добирає з трудом до запропонованих слів синоніми та антоніми; не розрізняє архаїзми, застарілі слова, неологізми.

FX (35 – 59) – *(з можливістю повторного складання)*: отримує здобувач, який виявив неглибокі знання з питань лексикології польської мови, методів її дослідження; недобре висвітлює місце і зв'язок лексикології польської мови як науки в комплексі наук, з яких складається мовознавство; не чітко розрізняє синтагматичні та парадигматичні зв'язки слів; сплутує одно- та багатозначні слова, багатозначні слова та омоніми; добирає з трудом до запропонованих слів синоніми та антоніми.

F (0 – 34) – *(з можливістю повторного складання)*: отримує здобувач, який виявив незнання суттєвої більшості питань з лексикології польської мови як самостійної наукової дисципліни, методів її дослідження; не розрізняє синтагматичні та парадигматичні зв'язки слів; сплутує одно- та багатозначні слова, багатозначні слова та омоніми.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- відповіді, дискусії на практичних заняттях;
- співбесіда з лектором на основі вивченого матеріалу;
- індивідуальні завдання;
- самостійна робота студентів;
- залік.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Вступ. Предмет та завдання курсу «Проблемні питання лексикології польської мови». Внутрішня неоднорідність лексикології. Розділи лексикології. Лексична семантика та методи аналізу слово. Способи трактування лексичного складу польської мови.

Тема 2. Критерії розпізнання слів. Поняття лексичної одиниці. Слово як основна лексична одиниця. Лексема та слово (слова в словнику і в тексті). Проблема фразеологізму як лексичної одиниці.

Тема 3. Лексика як система. Парадигматичні та синтагматичні зв'язки. Поняття семантичного поля. Системність лексики польської мови. Теорія семантичного поля. З історії розвитку теорії семантичних полів. Праці польських учених про семантичні поля.

Тема 4. Семантика. Методи аналізу значень: семасіологія й ономасіологія. Значення і поняття. Денотативний, сигніфікативний і конотативний аспекти значення слова. Семантичні конотації. Основні концепції значення. Словникові дефініції. Значення в структуралізмі та когнітивізмі. Семантичні конотації. Експресивно-емоційний складник значення. Лексична семантика: концепції значення, опис значення у словниках. Дефініції у різного типу словниках.

Тема 5. Лексичне та актуальне (текстове) значення. Лексичне та структурне (словотвірне) значення, реальне та етимологічне значення, пряме та переносне значення, основне та вторинні значення.

Тема 6. Діахронічні типи змін значення. Звуження значення, розширення (генералізація), конкретизація, розподіл значення (значеннєва спеціалізація), пейоративізація, «меліоризація».

Тема 7. Різновиди значення. Власні назви у значенні загальних. Епоніми. Евфемізми в польській мові.

Тема 8. Традиційні типи дефініцій лексем у словниках. Нові тенденції опису значення слів та фразеологізмів у тлумачному словнику. Вузьке та широке розуміння фразеологізму. Класифікація фразеологізмів: семантична, формальна та функціональна. Фразеологічні словники польської мови.

Тема 9. Проблема багатозначності. Одно- та багатозначні слова. Типи полісемії відповідно до критерію залежності вторинних значень від основного. Механізми розвитку значень.

Тема 10. Полісемія та омонімія. Полігенетична та моногенетична концепції омонімії. Класифікації омонімів. Текстові та системні омоніми. Повні та часткові омоніми. Омоформи, омографи, омофони. Фразеологічна омонімія. Так звана «міжмовна омонімія». Багаозначність та омонімія в щоденних комунікативних ситуаціях.

Тема 11. Розвиток значень багатозначних слів: метафора, метонімія, синекдоха. Мовна та художня метафори. Процеси омонімізації та деомонімізації в польській мові.

Тема 12. Семантичні відношення. Лексична синонімія. Функції синонімів. Класифікації синонімів у польському мовознавстві. Проблема виокремлення певних типів синонімів. Синонімія в розумінні Станіслава Скорупки. Синонімія та близькозначність. Польські словники синонімів та словники близькозначних слів.

Тема 13. Антонімія. Типи антонімів. Текстова антонімія: можливі трактування. Польські словники антонімів.

Тема 14. З історії польської лексикографії. Періодизація польської лексикографії. Типи словників. Основні словники польської мови. Електронні словники польської мови. Загальні та спеціалістичні словники польської мови. Лексикографічна модель Вітольда Дорошевського. Нові тенденції в польській лексикографії.

Тема 15. Територіальні різновиди польської мови. Діалект, говірка, наріччя. Регіоналізми, діалектизми та говіркові одиниці. Лексика міських діалектів. Сучасні польські діалекти та регіолекти. Становлення польських територіальних мовних варіантів. Польська мова так зваго східного пограниччя (polszczyzna kresowa).

ПЕРЕЛІК ТЕМ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

1. Словниковий склад польської мови. Польська лексика з погляду активного та пасивного запасу. Лексика, спільна для багатьох варіантів польської мови.
2. Старий пласт лексики. Критерії, що застосовуються для визначення архаїчності слова
3. Архаїзм: широке та вузьке розуміння. Класифікації архаїзмів. Застарілі слова.
4. Новий пласт польської лексики. Класифікації неологізмів.

5. Запозичення у лексичному складі польської мови з погляду на мову походження і тематичні кола; хронологія запозичень. Тематична характеристика запозичень.
6. Польська лексика з точки зору територіальної і соціальної диференціації. Основні польські діалекти. Критерії виокремлення діалектів. Поняття діалектизму. Статус кашубського діалекту.
7. Польська лексика з точки зору соціальної диференціації. Поняття соціолекту. Номінативна та експресивна функція лексики соціолектів. Студентський і учнівський сленг. Професійна лексика.

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студента з навчальної дисципліни «Проблемні питання лексикології польської мови» містить: опрацювання теоретичного матеріалу; виконання індивідуальних завдань; підготовку до самостійної роботи; опрацювання запропонованої наукової літератури; підготовку до семестрового заліку.

Теми для самостійного опрацювання:

1. Проблеми лексикології як системи. Значеннєві поля. Поняття лексичної одиниці. Визначення лексикології. Лексична семантика. Теорія значення. Філософські і лінгвістичні концепції значення. Поняття семантики.
2. Полісемія та омонімія. Синонімія. Антонімія. Види полісемії. Класифікація омонімів. Види синонімів. Функції синонімів. Види антонімів. Поняття антонімії.
3. Архаїзми і неологізми. Критерії виокремлення архаїзмів. Класифікація архаїзмів. Поняття неологізму та їхня класифікація.
4. Запозичення. Типологія запозичень. Іншомовні запозичення (латинізми, германізми, англїцизми; слова, запозичені зі слов'янських мов). Інтернаціоналізми.
5. Польські соціолекти. Молодіжний сленг (учнівський та студентський). Професійна лексика. Лексика субкультур. Військова лексика. Жаргон. Арго. Фразеологізми, їх типи і джерела творення. Поняття фразеологізму. Класифікація фразеологізмів. Джерела фразеології.
6. Проблеми термінології соціолектів (сленг, жаргон тощо). Лексика таємних угруповань.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни «Актуальні питання історії польської мови» перевіряється шляхом усного опитування, відповідей під час практичних занять; оцінювання індивідуальних завдань; підсумкової співбесіди з лектором на основі вивченого матеріалу та самостійної роботи.

Упродовж семестру студент може отримати максимально 100 балів: робота під час практичних занять – 35 балів; індивідуальне завдання – 15 балів; співбесіда з лектором на основі вивченого теоретичного матеріалу – 30 балів, виконання самостійної роботи – 20 балів.

Розподіл 100 балів між видами робіт:

Види запланованих робіт				Залік
Робота на практичних заняттях	Індивідуальне завдання	Співбесіда з лектором	Самостійна робота	100
35	15	30	20	

Максимальна оцінка за відповіді, виступи й дискусії з кожної теми (сім тем) під час практичних занять – до 5 балів включно (35 балів за всі теми).

Індивідуальне завдання передбачає підготовку студентами доповіді-презентації, мультимедійної презентації, реферату, стислих повідомлень з запропонованої / обраної проблеми; захист індивідуальної роботи з обраної проблеми, явищ з елементами наукового дослідження; підготовку та презентацію власних досліджень. В оцінюванні індивідуального завдання до уваги береться повнота розкриття питання, науковість, аргументованість, послідовність викладу матеріалу. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за виконання індивідуального завдання – 15.

Підсумкова співбесіда з лектором передбачає виконання завдань з теоретичних проблем навчальної дисципліни. Сумарна кількість балів, призначених на оцінку підсумкової співбесіди, виводиться шляхом оцінювання якості виконаних завдань, що включає повноту розкриття питання.

Залік за талоном № 2 та перед комісією проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Читання лекцій та проведення практичних занять з використанням мультимедійних презентацій та онлайн-ресурсів (використання проєктора, екрана, аудіовізуальних засобів тощо); при дистанційній формі навчання використання інтернет-платформ Zoom тощо.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна література

1. Кравчук А.М. Тестові завдання з лексикології сучасної польської мови для студентів IV курсу слов'янського відділення. – Львів, 2001.
2. Grochowski W. Zarys leksykologii i leksykografii. Toruń, 1982.
3. Krawczuk A. Leksykologia i kultura języka polskiego. T.1-2. T.1: Leksyklogia, frazeologia, leksykografia. Kijów 2011.
4. Miodunka W. Podstawy leksykologii i leksykografii. Warszawa, 1989.
5. Bańko M. Z pogranicza leksykografii i językoznawstwa. Warszawa, 2001.
6. Dąbrowska A. Język polski. Wrocław, 1998.
7. Doroszewski W. Studia i szkice językoznawcze. Warszawa, 1962.
8. Handke K., Rzetelska-Feleszko E. Przewodnik po językoznawstwie poskim. Wrocław, 1977.
9. Jakobson R., Halle M. Podstawy języka. Wrocław etc., 1964.
10. Język i my. Podręcznik do języka polskiego dla szkół średnich. T I (S. Dubisz, M. Nagajowa, J. Puzynina). Warszawa, 1998; T. II (D. Buttler). Warszawa, 1999; T. III (B. Bartnicka). Warszawa, 1998; T. IV (D. Buttler, H. Satkiewicz) Warszawa, 1998.
11. Język polski. Red. S. Gajda. Opole, 2001.
12. Kania S., Tokarski J. Zarys leksykologii i leksykografii polskiej. Warszawa, 1984.
13. Klemensiewicz Z. Ze studiów nad językiem i stylem. Warszawa, 1969.
14. Lubaś W. Społeczne uwarunkowania współczesnej polszczyzny. Kraków, 1979.
15. Mańczak W. Z zagadnień językoznawstwa ogólnego. Wrocław etc., 1970.

16. Milewski T. Językoznawstwo ogólne. Warszawa, 1983.
17. Milewski T. Językoznawstwo. Warszawa, 1969.
18. Milewski T. Z zagadnień językoznawstwa ogólnego i historycznego. Warszawa, 1969.
19. Nauka o języku dla polonistów: Wybór zagadnień. Red. S. Dubisz. Warszawa, 1999.
20. Papierkowski S. K. Język polski na przestrzeni tysiąclecia // Papierkowski S. K. Z badań nad językiem i literaturą. Lublin, 1972.
21. Szczupryczyńska M. Wstęp do językoznawstwa. Toruń, 1989.
22. Współczesna polszczyzna. Red. H. Kurkowska. Warszawa, 1981.
23. Współczesny język polski. Red. J. Bartmiński. Lublin, 2001.
24. Z problemów współczesnej polszczyzny. Red. H. Wróbel. Katowice, 1985.

Додаткова література

1. Anusiewicz J., Skawiński J. Słownik polszczyzny potocznej. Wrocław, 2000.
2. Apresjan J. Semantyka leksykalna. Synonimiczne środki języka. Wrocław-Warszawa, 1980.
3. Bańkowska E. (i inni). Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów. Warszawa, 2000.
4. Bartnicka B. Język polski dla cudzoziemców. Ćwiczenia leksykalne. Warszawa, 1974.
5. Bartnicka B., Buttler D. Język polski dla cudzoziemców. Ćwiczenia leksykalno-stylistyczne. Warszawa, 1970.
6. Bąba S., Dziamska G., Liberek J. Podręczny słownik frazeologiczny języka polskiego. Warszawa, 1997.
7. Bąba S., Liberek J. Słownik frazeologiczny współczesnej polszczyzny. Warszawa, 2002.
8. Bąk S. Mowa polska na Śląsku. Wrocław, 1974.
9. Brückner A. Słownik etymologiczny języka polskiego. Warszawa, 1957.
10. Budziszewska W. Żargon ochweśnicki. Łódź, 1957.
11. Buttler D. Polski dowcip językowy. Warszawa, 1968.
12. Buttler D. Słownik polskich form homonimicznych. Wrocław etc., 1984.
13. Buttler D. Mały słownik homonimów polskich dla cudzoziemców. Warszawa, 1984.
14. Buttler D. Rozwój semantyczny wyrazów polskich. Warszawa, 1978.
15. Buttler D. Słownik polskich homonimów całkowitych. Warszawa, 1988.
16. Cegiela A. Polski słownik terminologii i gwary teatralnej. T.1. Warszawa, 1992.
17. Cienkowski W. Sekrety imion własnych. Warszawa, 1965.
18. Cienkowski W. Teoria etymologii ludowej. Warszawa, 1972.
19. Dąbrowska A. Eufemizmy współczesnego języka polskiego. Wrocław, 1998.
20. Dąbrowska A. Słownik eufemizmów polskich, czyli W rzeczy mocno, w sposobie łagodnie. Warszawa, 1998.
21. Doroszewski W. Z zagadnień leksykografii polskiej. Warszawa, 1954.
22. Dziurda M., Choroba P. Słownik gwary młodzieżowej, tylko dla dorosłych. Bydgoszcz, 2003.
23. Felber H., Budin G. Teoria i praktyka terminologii. Warszawa, 1994.
24. Gajda S. Podstawy badań stylistycznych nad językiem naukowym. Warszawa-Wrocław, 1982.
25. Gajda S. Wprowadzenie do teorii terminu. Opole, 1990.
26. Grochowski M. Słownik polskich przekleństw i wulgaryzmów. Warszawa, 1996.
27. Grzenia J. Słownik nazw własnych. Warszawa, 1998.
28. Holly K., Żółtak A. Słownik wyrazów zapomnianych, czyli Słownictwo naszych lektur. Warszawa, 2001.
29. Hoppe S. Słownik języka łowieckiego. Warszawa, 1966.
30. Iglikowska T., Kurkowska H. Mały słownik frazeologiczny. Z. I. Czas, przestrzeń, ilość, liczba, stopień. Warszawa, 1966.
31. Kamińska-Szamaj I. Różnice leksykalne między stylami funkcjonalnymi polszczyzny pisanej: analiza statystyczna na materiale słownika frekwencyjnego. Wrocław, 1990.
32. Kasperczak M. (i inni). Nowy słownik gwary uczniowskiej. Red. H. Zgólkowa. Wrocław, 2004.
33. Kobylińska J., Dyduchowa A. Słowniki w nauczaniu języka polskiego. Warszawa, 1973.
34. Kopaliński W. Słownik eponimów, czyli wyrazów odimiennych. Warszawa, 1996.

35. Kurkowska H., Skorupka S. Stylistyka polska. Warszawa, 1959. 36. Kuziak M., Rzepczyński S. Jak pisać? Bielsko-Biała, 2004.
37. Markowski A. Leksyka wspólna różnym odmianom polszczyzny. Warszawa, 1992.

Интернет-ресурси

1. <http://pl.wikipedia.org/wiki/Leksykologia>
2. <http://www.naukowy.pl/encyklopedia/Leksykologia>
3. http://pl.wikipedia.org/wiki/Pole_semantyczne http://www.sciaga.pl/tekst/93110-94-wspolczesne_teorie_semantyczne <http://zabawawslowa.blox.pl/2008/11/Zabawa-w-homonimy.html> <http://pl.wikipedia.org/wiki/Synonim>
4. <http://pl.wikipedia.org/wiki/Antonim>
5. http://megaslownik.pl/slownik/synonimy_antonimy/ <http://pl.wikipedia.org/wiki/Archaizm>
6. <http://pl.wikipedia.org/wiki/Neologizm>
7. http://pl.wikipedia.org/wiki/Zapo%C5%BCzenia_j%C4%99zykowe
8. <http://grzegorj.webpark.pl/lingwpl/slowzap.htm>